



ØVRE EIKER KOMMUNE

Plan-, ressurs- og næringsseksjonen

Saksbeh.: Gun Kjenseth
Tlf:
Deres ref:
Vår ref: 2007/5737 - 23013/2007
Ark: SAØEK : 040
Dato: 21.12.2007

Kommunal- og Regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Høring forslag til endringer i kommuneloven og forvaltningsloven

Øvre Eiker kommune behandlet høringsforslaget i møte 19. desember 2007 som PS sak 196/08.
Vedlagt følger utskrift av saken.

Med hilsen

Morten Lauvbu
Kommunalsjef

Gun Kjenseth



Høring - forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleklarhet. Saksordfører: Steinar Karlsen

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
82/07	Formannskapet	05.12.2007
196/07	Kommunestyret	19.12.2007

Saksopplysninger/vurderinger

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt på høring forslag til endringer i kommuneloven og forvaltningsloven som skal bidra til økt åpenhet og rolleklarhet i kommunene. Høringsfristen er 31. desember 2007.

Endringsforslagene springer ut av arbeidet med etikk i kommunesektoren. En høy etisk standard oppstår ikke som følge av lovregler, men gjennom hensiktsmessig regelverk kan staten legge til rette for etisk forsvarlig praksis i kommunal virksomhet. I 2006 ble det nedsatt ei arbeidsgruppe som har sett spesielt på kommuneloven, forvaltningsloven og lov om interkommunale selskaper og hatt fokus på rolleklarhet i kommunene. Særlig i forbindelse med selskapsorganisering, valgbarhet og godtgjøring knyttet til blant annet styreverv i kommunale selskap og foretak, egenkontroll i kommunen – særlig kontrollutvalgets uavhengighet og administrasjonssjefens internkontroll og åpenhet/gjennomsiktighet i kommunal virksomhet.

KS har utarbeidet veiledningsmateriell omkring etikk i kommunesektoren. Departementet framhever følgende publikasjoner:

- Etikk, samfunnsansvar og antikorrupsjonsarbeid i kommunen (2006)
- Etikk, samfunnsansvar og antikorrupsjonsarbeid i selskapet (2006)
- Varsling – Hvordan utvikle gode rutiner for varsling i kommuner (2007)
- Varslingsveileder for bedrifter (2007)

Sammendrag av forslagene i høringen:

1.5.1 Etikkdimensjonen i kommuneloven (kapittel 2)

Departementet foreslår å framheve etikkdimensjonen i kommunelovens formålsbestemmelse. Det foreslås videre at kommunene skal rapportere i årsberetningen for planlagte og gjennomførte tiltak for å sikre høy etisk standard i virksomheten.

1.5.2 Egenkontrollen i kommunene (kapittel 3)

Departementet foreslår at den som reviderer for kommunen gis innsynsrett overfor kommunens private avtaleparter i samme utstrekning som kommunen selv kan kreve innsyn.

I kapittel 3 drøftes kontrollutvalgets og revisors uavhengighet samt revisjon av kommuner og fylkeskommuner. Departementet konkluderer med at det ikke er behov for lovendringer. På ett punkt ber departementet om synspunkter særlig fra kommuner og fylkeskommuner som er parlamentarisk styrte. Ved parlamentarisk styreform kan en rett for mindretallet i kontrollutvalget til å kreve granskning være mer nærliggende enn i en formannskapsmodell, se nærmere punkt 3.4.2. Hva er

erfaringene fra virksomheten i kontrollutvalget med hensyn til flertalls- og mindretallskonstellasjoner, særlig om flertallet i kontrollutvalget motsetter seg berettiget granskning?

1.5.3 Habilitet for ledere og styremedlemmer mv. i offentlig eide selskaper. Valgbarhet for ordfører m.v. (kapittel 4)

Departementet foreslår å oppheve unntaket i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e. Forslaget vil medføre at daglig leder og styremedlemmer blir inhabile når saker som gjelder selskapet skal behandles i folkevalgte organer selv om selskapet er fullt ut eid av stat eller kommune.

Departementet ber også om høringsinstansenes syn på hvorvidt det bør innføres valgbarhetsbegrensninger for ordfører og varaordfører til styret i kommunale selskaper. Det bes også om synspunkter på om tilsvarende valgbarhetsbegrensning bør innføres for medlem av kommune- og fylkesråd.

1.5.4. Valgbarhet i kommunale foretak (kapittel 5)

Departementet foreslår at administrasjonssjefen, administrasjonssjefens stedfortreder og medlem av kommuneråd og fylkesråd utelukkes fra valg til styret i kommunalt foretak.

1.5.5 Åpenhet og lovlighetskontroll (kapittel 6)

Departementet foreslår at vedtak om å lukke møter og vedtak om habilitet, skal kunne lovlighetskontrolleres særskilt, jf. kommuneloven § 59. Departementet foreslår at det ved vedtak om lukking av møter og vedtak om habilitet skal protokollføres hvilke(t) hjemmelsgrunnlag vedtakene bygger på.

1.5.6 Godtgjøring (kapittel 7)

Departementet foreslår at det gis regler som regulerer hvem som fastsetter godtgjøringen til styremedlemmer i kommunale foretak og interkommunale selskaper. Dette er ikke uttrykkelig regulert i dag. Det foreslås at godtgjøringen til styremedlemmer i kommunale foretak fastsettes av kommunestyret og at godtgjøringen til styret i interkommunale selskaper fastsettes av representantskapet.

Departementet foreslår at regnskapet for kommunale foretak og interkommunale selskaper i note til regnskapet skal opplyse om ytelser og lån til de enkelte ledende ansatte og medlemmer av styret, jf. regnskapsloven §§ 7-31, 7-31b og 7-32. Kravet vil omfatte alle kommunale foretak og interkommunale selskaper uavhengig av hvilket regnskapsprinsipp som følges.

1.5.7 Suspensjon av folkevalgte (kapittel 8)

Kommunelovens suspensjonsbestemmelse åpner ikke for suspensjon i tilfeller hvor noen er tiltalt eller siktet for forhold som rammes av straffeloven kapittel 10, jf. § 15 nr. 3. Dette kapitlet rammer ulike former for fusk og uregelmessigheter i forbindelse med valg.

Departementet er av den oppfatning at kapittel 10 bør inn som en del av det som kan danne grunnlag for suspensjon av folkevalgte. At dette ikke har vært rettstilstanden til nå, må bero på at denne type forhold har vært så å si ukjent i norsk valgtradisjon.

1.5.8 Forslag fra arbeidsgruppen som ikke krever lov- eller forskriftsendring

Arbeidsgruppen bak rapporten *Regelverk for kommunesektoren i et etisk perspektiv* kom med enkelte forslag som ikke krever lov- eller forskriftsendringer. Departementet vil her orientere om oppfølgingen av disse forslagene

Arbeidsgruppen viste til at det i liten grad finnes oversikter over kommunenes ressursbruk på kontroll og revisjon. Arbeidsgruppen anbefalte at det burde utredes nærmere om det er ønskelig og ev. hvilke muligheter en har for å etablere systemer for registrering av ressursbruk på kontrollutvalg og revisjon (herunder forvaltningsrevisjon), for eksempel i KOSTRA. Departementet viser til at det ikke nødvendigvis er sammenheng mellom ressursbruk og kvalitet på kontroll- og tilsynsarbeidet. Opplysninger om ressursbruken kan imidlertid si noe om prioriteringen og intensiteten når det gjelder kontroll og tilsyn. Ressursbruk kan særlig ha sammenheng med hvilke muligheter

kontrollutvalg og revisor har til å sette i verk forvaltningsrevisjonsprosjekter. På denne bakgrunn vil departementet følge dette forslaget opp i KOSTRA-sammenheng.

Arbeidsgruppen viste til at kunnskapen om de skadelige effektene på markedet ved kryssubsidiering og hvordan slik subsidiering kan forhindres, er vanskelig tilgjengelig, og kunnskapen kan forbedres. Arbeidsgruppen anbefalte derfor at det skulle utarbeides veiledende retningslinjer eller beste praksis som kan bidra til å hindre konkurransevridende kryssubsidiering. Fornyings- og administrasjonsdepartementet jobber med en ny en veileder for regelverket om offentlig støtte med sikte på ferdigstillelse september 2007. Denne veilederen vil ha et eget kapittel om kryssubsidiering. Veilederen vil kort beskrive problemet med kryssubsidiering og skissere tiltak for å hindre kryssubsidiering.

1.5.9 Forslag som vil bli utredet senere

Departementet vil på et senere tidspunkt komme tilbake med en full gjennomgang av kommuneloven § 31 om åpne eller lukkede møter. Etter departementets vurdering vil det være mest hensiktsmessig å vurdere spørsmålet om åpne og lukkede møter i kommunale foretak og interkommunale selskaper når disse har forvaltningspregede oppgaver i sammenheng med en alminnelig revisjon av reglene om møteoffentlighet i folkevalgte organer.

Rådmannen har ikke spesielle synspunkt på de enkelte forslagene, men synes det er fint at departementet har satt i gang et arbeid med gjennomgang av bestemmelser som generelt sett kan bidra til å styrke innbyggernes tillit til at kommunene har en høy etisk standard i sin virksomhet.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Høringsnotatet ligger i saksmappa.

Rådmannens anbefaling

Forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleavklarhet i kommuner og fylkeskommuner tiltres.

Begrunnelse

Det er viktig med høy etisk standard i kommunal virksomhet.

Behandling i Formannskapet - 05.12.2007

Formannskapet fremmet følgende forslag:

Det foreslås at ordfører og varaordfører som hovedregel ikke skal sitte i styret i kommunale selskaper.

Avstemming:

Rådmannens anbefaling med tillegg fremmet av formannskapet ble enstemmig tiltrådt som innstilling for kommunestyret.

Vedtak i Formannskapet - 05.12.2007

Forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleavklarhet i kommuner og fylkeskommuner tiltres.

- Det foreslås at ordfører og varaordfører som hovedregel ikke skal sitte i styret i kommunale selskaper.

Begrunnelse

Det er viktig med høy etisk standard i kommunal virksomhet.

Behandling i Kommunestyret - 19.12.2007

Det fremkom ingen andre forslag under behandlingen.

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 19.12.2007

Forslag til regler som skal bidra til økt åpenhet og rolleavklarhet i kommuner og fylkeskommuner tiltres.

- Det foreslås at ordfører og varaordfører som hovedregel ikke skal sitte i styret i kommunale selskaper.

Begrunnelse

Det er viktig med høy etisk standard i kommunal virksomhet.